
La Rita fredolica

Autora: Anna Manso

Il·lustradora: Núria Marqués

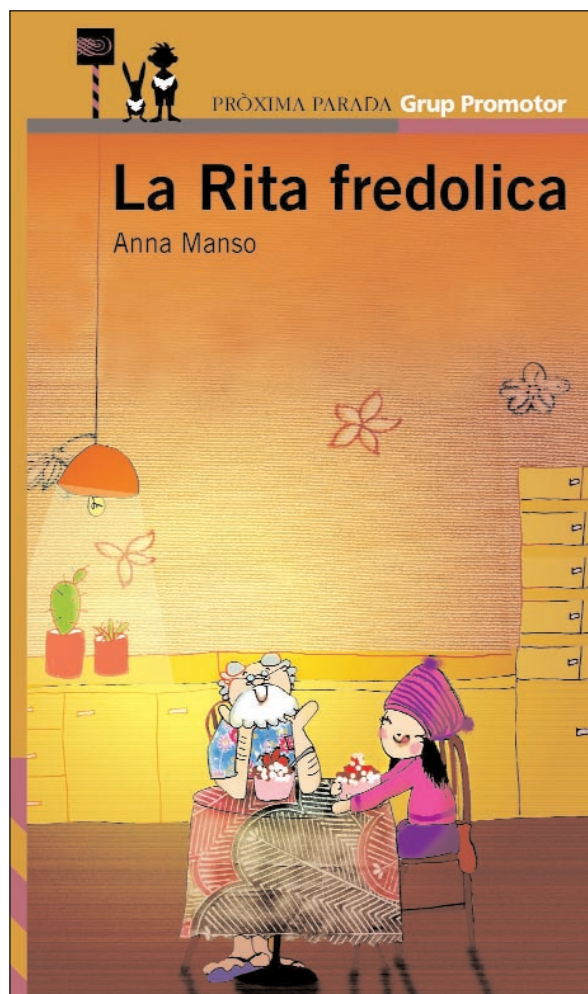
Pàgines: 80

Format: 12 x 20

Sèrie lila: A partir de 8 anys

ÍNDEX DEL CONTINGUT DEL PROGRAMA D'ACTIVITATS

FITXA TÈCNICA

- INTRODUCCIÓ
- ARGUMENT
- L'AUTORA
- LA IL·LUSTRADORA

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA

- 1. TREBALLEM AMB LA COBERTA
- 2. LA CIUTAT MÉS FREDA DEL MÓN
- 3. EL MURAL DE L'HIVERN

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

- 1. A LA RECERCA D'UNA FADA
- 2. L'AVI ENRIC FREDOLIC
- 3. LES MALIFETES DE LA VARETA
- 4. FEM UNA IL·LUSTRACIÓ BEN BONICA

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

- 1. COM ÉS...?
- 2. COMPRENSIÓ DEL TEXT
- 3. COM S'ACABARIA LA HISTÒRIA SI...?
- 4. TORNEM A TITULAR CADA CAPÍTOL

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

- 1. SIGNIFICATS DE MOTS
- 2. EL MEU AVI / ÀVIA

ACTIVITATS INTERDISCIPLINÀRIES

- 1. PARLEM DEL CLIMA
- 2. APRENEM UNA CANÇÓ

SOLUCIONARI

Introducció

Aquesta història ens situa a la ciutat més freda del món, en el precís moment que, segons sembla, s'acosta una onada de fred terrible: el Gran Fred. Tothom sembla estar molt content davant aquest esdeveniment, menys un parell de persones, avi i néta, que hauran de recórrer a la màgia per evitar el que és a punt de caure'ls al damunt.

La història està narrada d'una manera àgil i plena d'humor i treballa amb imaginació els contrastos de l'oposició fred/calor, tot dibuixant dues ciutats i dues maneres de viure totalment diferents. L'alumne s'identificarà plenament amb el que llegeix i els diversos exercicis que proposem en aquesta guia, li permetran fer un treball creatiu i enriquidor.

Argument

La Rita és coneguda per tothom com la *Rita fredolica* i, juntament amb el seu avi, l'Enric fredolic, són les dues úniques persones de la Ciutat Més Freda del Món que no semblen gaudir gaire del fred. Ben al contrari, la pobra Rita, cada vegada que surt de casa, pesca un refredat, i el seu avi ha de viure en una casa completament climatitzada per no morir-se de fred. A més, ja n'estan tips d'haver de sortir al carrer coberts amb tres abrics i amb set parells de guants!

És per això, que la Rita i el seu avi s'han d'empescar alguna cosa per evitar la desgràcia de les desgràcies: l'arribada del Gran Fred, el fred més freds de tots els freds coneguts a la Ciutat Més Freda del Món.

Segons l'avi Enric fredolic, aquesta mena de catàstrofes naturals només poden ser evitades per art de màgia, és a dir, amb la màgia d'una vareta màgica. Però per trobar una vareta, cal trobar primer una fada. I, per això, la Rita Fredolica es posa a buscar fades entre les seves veïnes.

Per fi, avi i néta troben el que busquen i poden satisfer els seus desitjos; tots els seus desitjos. És clar que encara no saben que una vareta màgica mal utilitzada pot portar conseqüències terribles. Es poden tornar dues cabres boges.

Interès formatiu i temàtic

El llibre no solament fa reflexionar el lector sobre la saviesa de la mare naturalesa, que ens ofereix les estacions amb els canvis climàtics corresponents, evitant que patim els extrems del més cru dels hiverns o del més calorós dels estius; a més d'això, que pot ser considerat pura anècdota, l'autora ens fa adonar del perill de caure en solucions massa fàcils o, potser, massa llamineres. La vareta màgica de la fada es converteix veritablement en una arma perillosa en mans de la Rita i del seu avi, que no estan contents en veure aconseguits els seus propòsits i abusen de la màgia amb fins personals. Quanta gent hi ha al món que no sap fer servir la màgia?

L'autora

Anna Manso i Munné és la sisena de set germans. Va néixer al barri de Gràcia de Barcelona, l'any 1969, però no va poder veure com la humanitat arribava a la lluna perquè encara era a la panxa de la mare. Fa uns quants anys que treballa de guionista de televisió a sèries, programes culturals i sèries infantils com ara *Barri Sèsam* i *El Club Súper 3*.

La Rita Fredolica és el segon llibre que publica.

La il·lustradora

Núria Marqués va néixer a Barcelona, però ha viscut tota la infància i adolescència a Menorca. Ha fet el doctorat en pintura a la Universitat de Barcelona i ha cursat un postgrau d'il·lustració professional a l'escola Eina, d'aquesta mateixa ciutat. Actualment, es dedica a escriure la tesi i és videoartista. Ha il·lustrat llibres de text, alguna caràtula de disc i a Alfaguara/Grup Promotor també ha il·lustrat la coberta de *La tia Magda* (sèrie blava).

Confessa tenir passió pels viatges, la fotografia i la moda.

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA

Activitat 1

TREBALLEM AMB LA COBERTA

A partir de l'observació atenta de la coberta del llibre, demaneu als nois i noies que facin una descripció dels dos personatges que hi surten: qui són? Com són cadascun d'ells? Què fan? On es troben? Els alumnes poden fer una breu descripció (d'unes 10 línies, per exemple) del dibuix de la coberta. Després, tot consultant l'índex de la novel·la, han de decidir a quin capítol és possible que pertanyi la il·lustració. Un cop hagin llegit el llibre, comproveu si s'han equivocat o no.

Activitat 2

LA CIUTAT MÉS FREDA DEL MÓN

L'acció de la novel·la passa, efectivament, a la Ciutat Més Freda del Món. Podeu fer buscar postals i fotografies als vostres alumnes, que ajudin a il·lustrar i imaginar cada racó petit i pintoresc d'aquesta ciutat.

Activitat 3

EL MURAL DE L'HIVERN

Com que ja sabem que aquesta història passa en un lloc molt i molt fred, podeu demanar als alumnes que retallin fotos de revistes i diaris on surtin peces de roba, objectes, vehicles, etc., que tinguin a veure amb el fred. Un altre grup de la classe pot fer el mateix, però amb objectes d'estiu. Així obtindreu el mural de la Ciutat Més Freda del Món i el de la Ciutat Més Calorosa del Món.

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

Activitat 1

A LA RECERCA D'UNA FADA

Quan la Rita fredolica es posa a buscar una fada entre les seves veïnes, es fixa en tres noies de manera especial: la Teresa, la fornera; la Caterina, la venedora d'estufes i la Berta, la florista. Feu llegir als nens les descripcions d'aquests tres personatges (a partir de la pàgina 17). Després pregunteu a la classe quins fets fan pensar a la Rita que la Teresa i la Caterina no poden ser fades. Per acabar aquest apartat feu dibuixar als alumnes les tres noies tal i com l'autora les ha descrites.

Activitat 2

L'AVI ENRIC FREDOLIC

L'avi Enric és un personatge importantíssim en el desenvolupament d'aquesta història. Busqueu entre tots les pàgines que parlin de l'avi, i anoteu en un quadern tot allò que descobriu d'ell: com és físicament, com pensa, com vesteix, quina relació té amb la Rita, quin menjar sap preparar especialment bé, etc. Amb les dades que hàgiu recollit feu fer als alumnes una descripció de l'avi Enric fredolic.

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA (cont.)

Activitat 3

LES MALIFETES DE LA VARETA

Els capítols 7 i 8 ens parlen de tots aquells desitjos que la Rita fredolica i el seu avi demanen a la vareta; en demanen tants que la vareta es torna boja. És clar que encara podria haver estat pitjor. Demaneu als nens i nenes que facin una llista ben divertida amb totes les malifetes que els protagonistes haurien pogut fer amb la vareta si la Berta no els hagués enxampat.

Activitat 4

FEM UNA IL·LUSTRACIÓ BEN BONICA

Pobret! El capítol 9 s'ha quedat sense il·lustració. Podeu fer un concurs entre els petits il·lustradors de la classe i triar els millors dibuixos per il·lustrar el capítol 9.

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

Activitat 1

COM ÉS ...?

Amb aquesta activitat plantegem als alumnes un treball d'imaginació al voltant d'algunes frases fetes i expressions que surten al llibre, imaginant com serien algunes coses si ens prenguéssim el seu sentit al peu de la lletra.

Activitat 2

COMPRESIÓ DEL TEXT

Els alumnes han de respondre unes preguntes de comprensió senzilles, destinades a comprovar si el nivell de comprensió lectora ha estat suficient. Pot ser més engrescador si feu dos equips entre els alumnes i convertiu aquest exercici de comprensió en un joc.

Activitat 3

COM S'ACABARIA LA HISTÒRIA SI...?

Imaginem que la pobra fada Berta no troba els protagonistes de la història i aquests, irremissiblement, acaben convertits en cabres boges. Feu que els alumnes demostrin la seva imaginació ajudant els personatges a sortir d'aquesta tràgica situació.

Activitat 4

TORNEM A TITULAR CADA CAPÍTOL

Després de tornar a llegir l'índex de capítols, torneu a expressar en veu alta què passa en cadascun d'ells, i trieu nous títols prou suggerents per als capítols d'aquesta història.

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

Activitat 1

SIGNIFICATS DE MOTS

Segurament al llarg de la lectura els alumnes us han anat preguntant el significat d'alguns mots i expressions que no entenen. Ara ha arribat l'hora de comprovar si us han entès. Els nens i nenes han de buscar alguns mots del text i recordar-ne el significat.

Activitat 2

EL MEU AVI / ÀVIA

L'avi Enric és un personatge molt important a la novel·la; com els avis dels alumnes solen ser molt importants a les seves vides. Per això els demanem que portin una foto del seu avi (o àvia) i que en facin una descripció. Després podeu elaborar un mural dels avis de la classe.

ACTIVITATS INTERDISCIPLINÀRIES

Activitat 1

PARLEM DEL CLIMA

Dins de l'àrea de coneixement del medi natural, els nens poden parlar de quin clima fa a la seva ciutat. Vivim a la Ciutat Més Freda del Món? A la Més Calorosa? Si haguéssim de posar un nom a la nostra ciutat segons el seu clima, com li posaríem?

Activitat 2

APRENEM UNA CANÇÓ

Podeu proposar al mestre de música que ensenyi aquesta cançó als alumnes. És fàcil de cantar i divertida i, a més, té molt a veure amb el tema del llibre que heu llegit.

Roba d'estiu, Roba d'hivern

PERE I LOURDES BORRELL

Ro - ba d'es - tiu, ro - ba d'hi - vern, en - de - vi - na qui - na és.

Si jo por - to_un ba - nya - dor i_a la mà un flo - ta - dor...
 En els peus por - to mit - jons i_un jer - sei ple de bo - tons...
 En el cap por - to_un bar - ret que m'es - tà_u - na mi - ca_es - tret...
 Si san - dà - lies m'he po - sat i les bo - tes he guar - dat...

Ro - ba d'es - tiu, ro - ba d'hi - vern, en - de - vi - na qui - na és.

SOLUCIONARI

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

2. L'AVI ENRIC FREDOLIC

La descripció de l'avi Enric la trobareu de seguida que s'inicia la narració, a la pàgina 9:

- «En tota la ciutat només hi havia una altra persona fredolica (...) D'aquesta manera podia anar vestit amb camises de màniga curta i colors llampants.»

Més endavant, a la pàgina 15:

- « ...l'avi va obrir la porta de casa i la va rebre amb ulleres de sol i un barret de palla.»

I a la pàgina 16:

- «... –Doncs jo no em penso entristir. He fet xocolata desfeta amb maduixes i me'n prendré quatre tasses.»

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

1. COM ÉS...?

Les respostes només volen ser una guia per al mestre/a, però és més interessant deixar fer volar la imaginació del nen. Pot ser una bona idea fer dibuixar les frases, tal i com ells se les imaginin.

- Una abraçada de sucre fos (pàg. 34): Dolça i embafadora. Quedem enganxosos després de l'abraçada.
- Una casa de cap per avall (pàg. 36): Una casa del revés.
- Una cara de dir coses importants (pàg.48): Una cara molt seriosa.
- Cent formigues ballant la conga (pàg. 51): Moltes formigues amunt i avall, movent-se sense parar.
- Un somriure punxegut (pàg. 65): Un somriure fet tot posant els llavis en punxa, cap enfora (a veure si en sou capaços!).

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

1. SIGNIFICATS DE MOTS

Aquestes són les pàgines on trobareu els mots i expressions que cal explicar:

- L'obrador (pàg. 20)
- Cap cot (pàg.28)
- Fil per randa (pàg.30)
- Més contents que unes pasqües (pàg. 34)
- Eixordador (pàg. 35)
- Anar en orris (pàg. 37)
- Hivernacle (pàg. 40)
- Girar cua (pàg. 60)
- Astorada (pàg. 62)
- Exhaustes (pàg. 69)

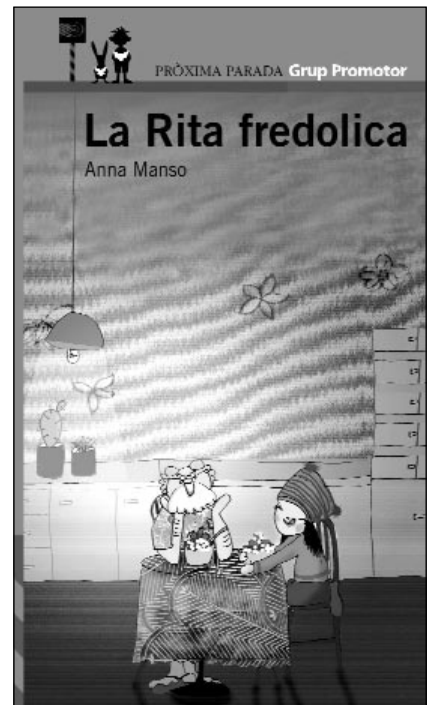
PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA

Activitat 1

TREBALLEM AMB LA COBERTA

- Observa els personatges que surten a la coberta del llibre i respon aquestes preguntes:

- Qui són els dos personatges de la il·lustració?
.....
- Com van vestits? Porten roba d'hivern o roba d'estiu?
.....
- On són? .....
- Què mengen? .....

Activitat 2

LA CIUTAT MÉS FREDA DEL MÓN

- Enganxa a continuació una foto o una postal que hagis trobat i que podria pertànyer a la Ciutat Més Freda del Món. Si no en trobes cap, dibuixa-la.

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

Activitat 1

A LA RECERCA D'UNA FADA

• Llegeix les descripcions de les tres veïnes de la Rita i respon les preguntes següents:

– Com és la Teresa, la fornera? .....

.....

– Com és la Caterina, la venedora d'estufes? .....

.....

– Com és la Berta, la florista? .....

.....

– Què fa pensar a la Rita que la Teresa no és una fada? .....

.....

.....

– I per què exclou la Caterina? .....

.....

.....

• Fes un dibuix de les tres noies.

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA (cont.)

Activitat 2

L'AVI ENRIC FREDOLIC

• Després de buscar les pàgines del llibre que ens parlen de l'avi Enric fredolic, respon aquestes preguntes, tot marcant amb una creu les respostes correctes:

– Com és l'avi Enric físicament?

alt	baix	amb barba	amb bigoti	amb els cabells negres	prim	gras

– Com acostuma a anar vestit?

amb guants i bufanda	amb camises de flors i màniga curta

– Quin menjar li surt millor, a l'avi Enric?

la botifarra amb mongetes	el torró d'Alacant	la xocolata amb maduixes

– Escribeu una descripció de cinc línies que reculli els trets principals de l'avi Enric.

.....

.....

.....

.....

.....

Activitat 3

LES MALIFETES DE LA VARETA

• Si la Berta no arriba a parar els peus a la Rita i a l'avi Enric, què creus que hauria pogut passar? Imagina tres malifetes més:

Malifeta 1: .....

.....

Malifeta 2: .....

.....

Malifeta 3: .....

.....

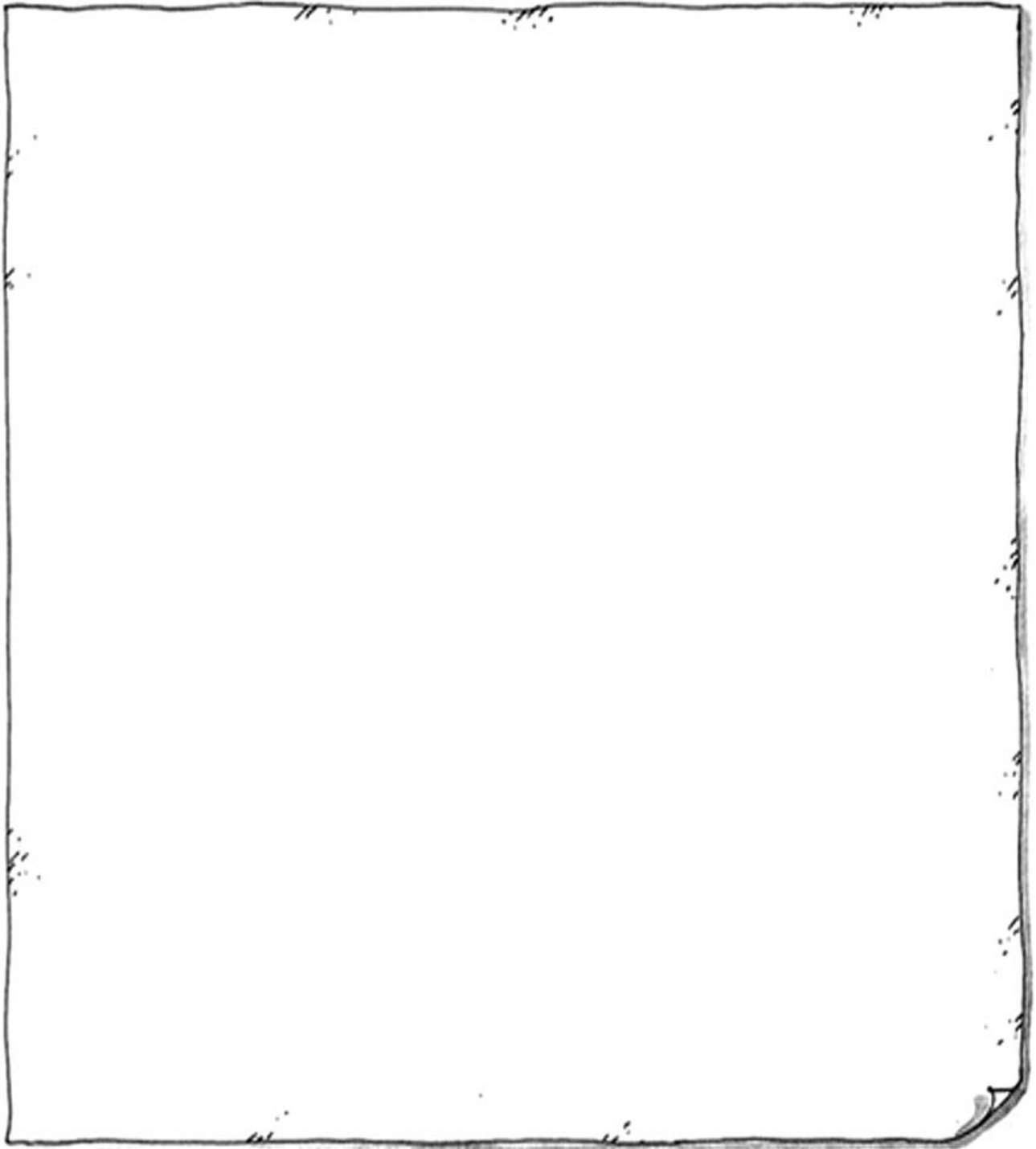

PROPOSTA D'ACTIVATS DURANT LA LECTURA (cont.)

Activitat 4

FEM UNA IL·LUSTRACIÓ BEN BONICA

- Ara, dibuixa la il·lustració que falta al capítol 9, ja que no en té cap:

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

Activitat 1

COM ÉS...?

- En el llibre apareixen algunes expressions que ara et demanem que expliquis. Per exemple, com t'imagines que deu ser...

– Una abraçada de sucre fos? .....

.....

.....

.....

– Una casa de cap per avall? .....

.....

.....

.....

– Una cara de dir coses importants? .....

.....

.....

.....

– Cent formigues ballant la conga? .....

.....

.....

.....

– Un somriure punxegut? .....

.....

.....

.....

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA (cont.)

Activitat 2

COMPRESIÓ DEL TEXT

• Respon les preguntes següents:

1. Què li regalava sempre la Teresa a la Rita? .....
2. Per què es va enfadar la Teresa? .....
3. De quin color era l'última estufa que li quedava per vendre a la Caterina? .....
4. Per què li feia pena de vendre-la? .....
5. Per què estaven tan contents els pares i la germana de la Rita amb l'arribada del gran fred? .....
6. Per què no van poder sortir de viatge, la Rita i el seu avi? .....
7. On estava amagada la vareta de la fada? .....
8. En què consisteix la malaltia de les varetes boges? .....
9. Per què es grataven tant, l'avi i la Rita? .....

PROPOSTA D'ACTIVATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA (cont.)

Activitat 3

COM S'ACABARIA LA HISTÒRIA SI...?

- Imagina't que l'autora ha perdut el final del llibre: la Rita i el seu avi s'han convertit en dues cabres boges, i cal que els busquis un final per a la història que els ajudi a sortir d'aquesta situació.

Activitat 4

TORNEM A TITULAR CADA CAPÍTOL

- Amb el mestre/a, torneu a llegir el títol de cada capítol i després d'explicar una mica què hi passava, tria un nou títol per cada un dels capítols del llibre:

1 .....

2 .....

3 .....

4 .....

5 .....

6 .....

7 .....

8 .....

9 .....

10 .....

11 .....

Alumnes

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LENGUA CATALANA I LITERATURA

Activitat 1

SIGNIFICAT DE MOTS

- Totes les paraules de la llista que hi ha més avall surten a la història. Amb l'ajuda del teu mestre/a, explica què volen dir:

– l'obrador .....

– exhaustes .....

– cap cot .....

– més contenta que unes pasqües .....

– eixordidor .....

– anar en orris .....

– hivernacle .....

– girar cua .....

– astorada .....

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA (cont.)

Activitat 2

EL MEU AVI / ÀVIA

- L'avi Enric és molt important per a la Rita, com ben segur que ho és el teu avi o la teva àvia per a tu. Porta una foto del teu avi/àvia a la classe, enganxa-la a l'espai que tens a sota, i fes-ne la descripció.

El meu avi / la meva àvia .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Alumnes